

Lucija Stepančič
TRAMVAJKOMANDA,
ODDELEK ZA PRITOŽBE

*Pred sodnim dnem se bo slišal samo
žvenket pločevinastih žlic in vilic, ta idilični
malomeščanski žvenket jedilnega pribora, ki
bo služil kot kontrapunkt, v katerega bodo
zagrmele trobente sodnega dne, pa tudi trdne
obljne bidermajerskih omar bodo le vizualno
slepilo v prihajajočem kaosu, v katerem ne bo
ostal niti kamen na kamnu.*

Danilo Kiš: *Peščena ura*

Puškomitraljez

Moja ljubica ima okus iz telenovel, takta pa sploh nobene. Samo tako se lahko zgodi, da mi v gostilni sledi na moško stranišče in me tam ozmerja pred celo vrsto tipov ob pisoarjih. Pa še v poročno obleko je oblečena. Vlečka se ji svinja po sekretnih lužicah in še s šopkom me namaha, da letijo cvetki vsenaokrog, medtem ko kolegi dobesedno ščijejo od smeha. Komajda se izmažem nazaj za šank, spremlja me strašen krohot, poplemeniten z njenim histeričnim vreščanjem. A še ni konec jebade, v bistvu se je vse šele začelo. Ker nastane strašna, strašna tišina po vsej gostinski sobi. Tišina, ki napoveduje konec sveta. In takoj zatem panični kriki sorodnikov, ki ob pogledu name vsi pozeleneli tulijo in skačejo skozi okna in pod mize. Pa ne, da sem spet zabredel na svoj pogreb? Ja, to bo to, točno to, že spet.

Se mi je že zjutraj nekako zdelo, da bodo danes spet težave z logičnim zaporedjem. Pa tako dopovedujem svojim norim babam, da me je treba najprej fentat, šele nato pokopat, in ne obratno. Je to res tako težko pokapirat? Se mi zdi, da ne. In zdaj naj se ubadam z ženščinami, vsemi razvajenimi od tega, da se jim takoj realizira in materializira vsaka najbolj zmešana ideja, izven vsakega reda, mimo vseh zakonov resničnosti. Ravno danes, ko fuzbalsko prvenstvo že šiba na polno. Vsak čas bo konec reklam, drugi polčas se bo začel, na tisti ta veliki steni so sneli sliko domačije, delo lokalnega kičerja, ter obesili velikansko plazmo, v hladilniku pa piri komaj čakajo na nas. Bi se človek še zjokal ob misli, da ne bo mogel v miru uživati. Potem pa še tale poročna obleka za povrh vsega, da bo vse skupaj

še pošteno neokusno. Se niti ne morem veselit, da sem se tako poceni odkrižal svojega zombijevskega sorodstva.

Ampak ni druge, sprijaznit se bo treba. Ker ne bo miru, dokler ne odigramo vsega do konca, oziroma do začetka, ki vodi vse do mojega umora. Ljubica je že pripravljena, se je pravkar vrnila s sekreta, tudi preoblekla se je, to pot v nuno, ni mi jasno, zakaj, če pa naj bi jo zdajle kar na mizi poonegavil, s čimer bi potem krvavo plačal, ko se na vratih pokaže moja žena s pištolo v rokah. Tako da spet ne najdem nobene logike, in še ljubica me dekoncentrira, prihuljeno se mi opravičuje zaradi poročne obleke, v bistvu je ni hotela obleč, v bistvu jo je oblekla po pomoti, v bistvu je to klasičen freudovski lapsus, naj si malo preberem psihologe, da ne bom več tak primitivec in da bom že enkrat razumel žensko dušo, trapa se niti ne vpraša, če to sploh hočem. Po eni strani sva predolgo čvekala o poročnih oblekah, o psihologiji in o ženski duši, po drugi strani pa je tudi žena danes čisto prehudo pohitela. Ne samo, da se ji mudi: povrh vsega namesto dobre stare pištolice vame nameri puškomitraljez. Tudi ona danes pretirava, hudo pretirava, tudi ona gre čez vsako mero in je patetična prav za kozlat, komajda se še uspem načuditi, s kakšno lahkoto drži to gromozansko reč, iz vojske se spominjam, da vaga 11 kil, ona pa jo drži kot cigareto z ustnikom, prav s tem mi daje vedet, kako neznansko nepopisno in neskončno me sovraži. In ustrelji.

Saj je potem šele s prihodom policije jasno, zakaj se je ljubica oblekla, kot se je, če bi bila, kot ponavadi, oblečena v kurbico, bi se soproga izmazala z umorom iz afekta. Tako pa bo ljubica s tresočim glasom razlagala, da je samo uboga redovnica, častna sestra, ki je prišla k meni po dobrodelni prispevek, in žena bo pred poroto, sestavljeno iz samih svetohlinskih tiranozavrov, gladko pogrnila. Toli-

ko. A zdaj bi pa že lahko do konca pogledal tole tekmo? Medtem so se tudi kolegi že vrnili (sami pravi dedci, ki se ne dajo sprovcirati nobeni babi s puškomitraljezom). Čeprav je veselje v glavnem že pokvarjeno, komajda še sledim akciji, danes se lahko veselim le še tega, da si bom zvečer razrahljal povoje in pocartal svoje ubogo ranjeno srce. Kjer se mi je nabralo že toliko izstrelkov, da ob spremembi vremena škripajo kot nori. Še posebej danes, ko smo vsi tako našpičeni, ko vsi tako pretiravamo, ko vlačimo na sceno najrazličnejše rekvizite in že prav otročje mahamo s sovraštvom.

Sicer pa moram priznat, da sem tudi sam nekoliko neokusen, tudi sam pretiravam. Takole med nami – pa ne povedat tipom, ki gledajo fuzbal z mano, lepo prosim –, med nami rečeno: še Jezusa in Marijo sem začel oponašat. Čeprav ne na duhovnem nivoju, da bi se zgledoval po njenem življenju brez greha in tako naprej. V bistvu posnemam samo stari kičasti sliki, ki ju je imela stara mama nad posteljo, Jezusa in Marijo lepo uokvirjena, vsakega s svojim gorečim srcem, ki ga za povrh še oklepa trnova krona in prebada meč. In zdaj se držim kot onadva, namesto da bi tulil kot zmešan na tiste, ki mi kar naprej mesarijo po duši. Tako da še v smrtnih mukah dobim blago očitajoč, zasanjan pogled čisto pravega svetnika. Z levo roko se držim za srce, na desni pa se mi kazalec kar samodejno iztegne po pridigarsko, češ, poglejte, kaj mi delate, pa tako vas ljubim.

Pa ravno Jezus Kristus. On, ki mi je zaradi premnogih grehov zaprl pot v nebo in me po smrti poslal v pekel med najbolj utrgane hudičevke, med same glupe in histerične nimfomanke. Ter me vrgel v enega najnižjih krogov pekla, kjer še fuzbalsko prvenstvo prenašajo samo zato, da bi ga zmotile nore babe in nas še bolj napsihirale.

Večer je kljub vsemu že skorajda idiličen, čeprav prek širnega polja prinese ljubico, zdaj dokončno preoblečeno v kurbico. Nama z ženo bi rada pokazala, da je svobodna ženska, v nasprotju z nama, ki da sva ujeta v rutinsko ljubosumje in ponavljanje. Preden se čisto do konca stemni, prinese mimo še ljubimca moje žene, tip je ves paničen. Zdaj ko je tako rekoč že skorajda svobodna (najvišja zaporna kazen za naklepni umor se ji bo iztekla en dva tri), zdaj je pa on v nevarnosti, da nasede na njene finte, in to za vse večne čase, kar na hitro naj pogleda, kam bi se lahko najbolje skrila pred njo, najbližje približno primerno skrivališče daleč naokoli je moj prazen grob, izkopan še v prejšnji rundi, okoli njega hodi v vedno manjših krogih, kot sladkosnedna muca, in si ga željno ogleduje, čeprav je pri tem tudi smešno bojzljiv. Vedno bolj mu je jasno, da je to edini kraj na tem našem preljubem vesoljnem drugem svetu, kamor moja vesela vdova zanesljivo ne bo niti pogledala. Eno nogo je že iztegnil vanj.

Zdravljenje dolgočasneža

1

S hodnika slišim glasove. Nobenega dvoma ni, da govorijo o meni. »Moj mož je dolgočasen,« pravi Magda.

Lahko bi ugovarjal. Nisva poročena, samo zamislila si je, da sva, se ji je pač zahotelo igrati vlogo zaskrbljene soproge. Poleg tega niti ne obstajam, ampak to je že druga zgodba. Za zdaj lahko le ugotovim, da bi bil vsak ugovor zaman. Magda je v fazi neustavljivosti.

Vse je natančno tako, kot je hotela. Soba, ki je čisto podobna tistim v bolnici, le da si je namesto izpranega linoleja zaželela parket, spodoben meščanski hrastov parket, tak, ki častljivo poka in škripa. Magdi je dolgčas, če med hojo ni nobenih postranskih zvočnih učinkov. Tudi v najresnejših okoliščinah jo mora vse spominjati na dedca, pod katerim se udirajo tla. Sicer pa je vse tako, kot mora biti, priskutna zguljena, sicer pa sterilno očiščena omariča na kolesčkih. Oljni oplesk na stenah do višine meter petdeset. Nedoumljive naprave vsepovsod. Načete škatlice zdravil in napol popit kozarec vode. Še posebej pa občutek, da je tukaj brez sledu izdihnilo že na stotine anonimnih pustežev.

Magda pada na zdravnike, še vedno, od tod navdih za scenografijo. Njen idealni mora biti obenem seksi zverina in spoštovana osebnost, ki je tudi v finančnem pogledu več kot dobro preskrbljena. Oba njena soproga sta bila dohtarja, ob tem pa še žgečkljiva pohotneža, in Magda ni ravno ženska, ki bi jo kdaj kaj izučilo, spet bi se dala onesrečiti, če bi se le našel kdo tako prijazen, da bi ji naredil to uslugo, že lep čas ni nikogar takega, sploh pa

ne medicinca. Tako da je postala že skorajda romantična od vse te samotnosti, namenila mi je razgled na park. Vidim, da je pomlad. Na sprehajalno pot se nežno usipajo beli in roza listki s cvetočih dreves. Niti na klopce ni pozabila, da bi se sedeč na njih razmišljalo o večni mladosti in lepoti. Že bolje kot pa njeno tarnanje, ki ga še kar ne bo konec, navsezadnje ji kot ženi umirajočega pripada vsa pozornost.

»Zares zelo zelo dolgočasen,« sitnari Magda. Se sploh zaveda, kako dolgočasno banalno je to izgovorila? Vsak režiser, ki da kaj nase, bi zahteval, da ponovi.

Kar z dvema zdravnikoma se pogovarja in to me seveda sploh ne čudi. Tudi glasova mi zvenita znano: globok bas, ki žensko ovije okrog in okrog in jo potopi v ničeve iluzije, ter udvorljivo ekstravertiran tenor, ki jo vrže v ta pisani, enako goljufivi svet. Jaz seveda nisem vreden niti toliko, da bi si zame izmislila kakšno pošteno bolezen. Zame morajo zadoščati nemarne značajske hibe. Dolgočasnost, na primer.

»Popolnoma vas razumem, gospa,« zabasira bas. »Dolgočasnost je strašna diagnoza. Ampak vas lahko potolažim, da imamo vsako leto kakšen primer, ki to preživi in celo popolnoma ozdravi.«

»Pri nekaterih je, veste, dolgočasnost celo samo navidezna. Ne prizadene vitalnih organov. Upajmo, da je tako tudi z vašim možem,« se slini tenorist. Figo upa. Če že kaj, potem upa, da me bo čim hitreje pobralo.

Lahko bi ugovarjal, vendar ne spravim glasu iz sebe. Sicer pa niti ne bi nikogar prepričal, da Magda ne samo ni moja žena, ampak je tudi že kar lep čas mrtva. Jaz sam sem le produkt njene fantazme, ki se niti po smrti ni mogla izživeti. S tem svojim videzom neutolažljivega tepca s križantemo v gumbnici, ki se ne da odgnati izpod balkona,

predstavljam njenega oboževalca iz davnih dni, edinega, seveda, nad katerim je lahko stresala jezo in slabo voljo, kot se ji je zahotelo, edinega, ki je ob izbruhih ni poslal tja, kamor spada, ampak je le nalahno vztrepetal in pogledal žalostno, a lepo. Edinega, ki jo je v življenju resnično ljubil. Kar je seveda dolgočasno. Tak naj torej igram vlogo neizbežne žrtve, saj brez smrti ni prehoda v novo, višje življenje. Če me ni, se me pa naredi.

Sicer pa niti padarja ne opazita, da sta tudi sama le izmišljena, švohotni kopiji nezvestih pokojnikov, ki se vsaj v babji domišljiji obnašata tako, kot si baba želi: spodobno, spoštljivo in kar malce zatrapano vanjo, se pravi zatrapano še na tisti začetni, spogledljivi stopnji, ko je vse izključno prijetno, medtem ko človek od sreče skače do neba.

»Pa tudi če ne, če dolgočasnost ni le navidezna, je še vedno upanje, gospa.« To je spet bas, izmenjavata se v pravilnem zaporedju, kot vedno. »Mogoče ste že slišali, kako to delajo v Ameriki. Izberete si drugega moža, in bo tisti umrl namesto njega. Kar je seveda drago, ampak edino zares učinkovito. Tveganje zaradi zavrnitve tujka minimalno. Tako je že napredovala tehnologija. Država seveda ne more kriti vseh stroškov, ampak če se že odločite ...«

Na tem mestu Magda povsem razumljivo plane v jok. Medtem ko drugi mrmra: »Škoda, škoda, gospa, tako nam je žal, da vam moramo povedati vse to. Že deset let odlašamo s kruto resnico, da ima vaš mož samo še teden življenja pred sabo, mogoče celo en sam dan. Se tudi zgodi, da nikomur nič ne povemo, samo tistemu, ki umre, in še to šele kakšnih deset let po smrti.

Ampak pri vas je drugače. Vidimo, da ste močna osebnost, vidimo, da boste prenesli vse to. Že petnajst let žalujete, to znate. Črna barva vam lepo pristoji, čakajte

malo, obrnite no glavo, tako, tako, pri tej svetlobi, ja, enkratno.

Zaradi solzenja nič skrbeti. Vas bom naročil pri okuli-stu, pogledjte tale recept. Vse bo še v redu, samo pomirite se.«

Ko ženska presodi, da je teatra za zdaj dovolj, si v tor-bici poišče cigareto. Kako to planeta vsak s svojim vžigal-nikom! Še tega ne opazita, da so se pravkar na stežaj in na moč dramatično odprla velika dvokrilna nihajna vrata. Da bo to spet kakšen nujen primer. Pa ne le eden, kot mi je kar takoj jasno, postelje na kolesih se vrstijo v nedogled, in tudi reševalci in sestre se tukaj očitno kar sproti delajo, jih ne zmanjka in ne zmanjka.

Na posteljah pa ... brez izjeme sama najlepša ženska bitja, bleda in zlatolasa, prek posteljnih stranic se usipajo razkošni kodri, ki bi hoteli spominjati na kakšne starinske ilustracije. Magda si je seveda zamislila, da jih še opazita ne, da niso nič proti njenemu poceni šarmu vesele vdove. Pri tem je še poskrbela, da se tudi skozi ključavnico vse to odlično vidi. Mene samega si je zamislila tesnobno opre-zujočega, vedno prihuljenega nekje za vrati, enega tistih pač, ki pokukajo v vse skrivne koticke, tako da je samo meni na čast navadno ključavnico milostno spremenila v panoptikum, v zaslon najširših dimenzij.

Ampak ženske. Ki so po vsem videzu sodeč tudi device. Te pa so nekaj novega. Prvič v vseh tisoč rundah, kar se gre z nami to igro. Če sem do sedaj še dokaj diskretno špeg-al in vohunil in še dosti obzirno vlekel na ušesa, pa si ob deviških stokih ne morem več pomagati. Me kar odnese skozi zaprta vrata, tako da telednem naravnost v sredo tragičnega prizora, triu fantastikus pred noge.

»Kaj je zdaj to?« zabruna dohtar basist. Ni velik in debel, kot bi človek pričakoval, ampak majhen in suh, žgoljav.

»Preveč smo potrpežljivi z brezupnimi primeri,« zacvili tenorist, ki je zares, ne glede na svoj glas, podoben ruskemu medvedu. Kot da sta si zamenjala postavi. Ali pa glasova.

»In se potem zgodi, da to izkoriščajo. Kar mislijo, da jim je vse dovoljeno, ali kaj? To se mora nehati.«

Sem edini, ki opazi Magdin zadovoljni sadistični nasmešek? Še vedno gre vse po njenih načrtih in poleg tega ji je uspelo vse svoje stare sovražnice, se pravi ljubice obeh mož, spremeniti nazaj v device ter jim zavdati s katero od smrtonosnih ženskih težav. Sicer pa tudi junfarce stokajo natanko tako, kot je bilo zamišljeno.

Magda ima v tej situaciji same prednosti, najlepše pa je to, da se ji niti še ni treba dokončno odločiti za nobenega oboževalca. Tako ima oba nekoliko v šahu, ravno prav, da data vse od sebe v boju za njeno ljubezen. Le jaz sem tukaj tisti, ki je več kot problematičen. Že zdavnaj bi moral biti mrtev, a še kar nekaj tavam naokoli. Ko bi vsaj strašil, tako kot mrtvaki s tradicijo! Ne pa takole, kot špicelj najnižjega ranga! Medtem ko me dohtar nadira, umirajoče device radovedno dvigujejo glave. Okrog oči in v koticčkih ustnic jih lepša zverinska spogledljivost. Razpuščeni lasje se jim usipajo po izvezenih mrliških srajcah. Še umirati pozabijo. Medtem ko se sam držim milo in tragično in ne da bi sploh pomislil na svoje pravice do človeškega dostojanstva.

»Da ne boste mislile, da ste kaj boljše! Moji živci, koze zmešane! Zdaj vas imam pa dovolj! Za kazen greste vse na njegov pogreb!« se dere nanje dohtar.

Ko se po prostoru začne razlegati obupano jadikovanje, še surovo pribije: »Vse in brez izjeme, in da mi nobena ne umre do takrat, ker ji ne bo čisto nič pomagalo.«

»Samo nobenih izgovorov, sicer bomo poskrbeli, da pogreba res še dolgo ne bo. Ve pa boste morale strašiti še žive. Vsako noč opolnoči. Za kazen!«

Teoretično nemogoče, a kaj, ko lahko vidim na lastne oči: dohtarja imata oči samo za njo, zavaljeno in prostaško srednjeletnico, do lepotic v stiski pa sta osorna kot dva starosvetna uradnika. To bo to! Nelojalne konkurentke naj bodo kaznovane! Če že ne vse, pa vsaj tiste Magdine! Ljubice pokojnih soprogov naj vsaj zdaj, na pragu smrti, gledajo, komu pripada resnična ljubezen in pozornost. Magdi!

Bežati bo treba. Zdaj šele opazim, da ves ta hodnik sploh ni podoben hodniku v bolnici, pač pa spominja na precej dober kupleraj v kubanskem stilu. Nad glavami se jim slovesno počasi vrtijo velikanski ventilatorji, čeprav je to v tem letnem času čisto nepotrebno. Magda ni od večeraj, dobro se zaveda, kakšno atmosfero mora pričarati za uresničevanje svojih ciljev. Dramatično in seksi, kar je še posebej težavna kombinacija, vsaj zanjo, ki v resnici pada le na potonike v kristalnih vazah in izvezene prte, mogoče še na kakšno uokvirjeno alpsko idilo. Medtem ko se nad deviškimi glavami razrašča dohtarski bes:

»In če ga napravimo še nesmrtnega, kaj boste pa potem? Boste vso večnost živele v čakanju na njegov pogreb?« In to je tudi zadnje, kar še slišim, preden jo ucvrem na vrt. Grožnja z nesmrtnostjo je padla samo zaradi lepšega, se razume.

Ves ta beg nima prav nobenega smisla, izven Magdinih možganov sploh ne obstajam, pa če se še tako težko sprizajnim z dejstvom, da sem samo stvaritev njenih fantazem,

skrupucalo, zamišljeno prav po tistem zahojenem oboževalcu! Bledikavem in patetičnem! In seveda dolgočasnem. Ki je vdano pesnikoval in pošiljal neodgovorjena pisma! In ki je, v nasprotju z vsemi ostalimi, še vedno živ, kako si drzne. Ko bi bil vsaj senilen, kot se spodobi, ampak ne, pri devetdesetih je Magda edino, česar se ne spominja. Kmetavz! Jaz pa naj plačam za to. Samo do skrajnih meja njene domišljije lahko tečem, a to je precej blizu, do prvih plank ji nese, naprej pa že bolj slabo. Le da bom vsekakor lepše truplo, če umrem poln adrenalina, kot pa če me vsega bleedičnega pobere v tisti njeni crkovalnici. Še pred večerjo bom mrtev in tega se nikakor ne navadim, čeprav se je ponovilo že tisočkrat, lahko se samo cagavo tolažim, da je tudi Magda nesrečna, seveda, da nekdo kar takole neha trpeti zaradi nje, da takle bivši oboževalec zraven še pestuje vnučke, to je pa še dodatna žaljivka. Samo malo bi se moral potruditi, in bi ga že lahko videl tam v subluarnem svetu, vsega kičastega od blaženosti. Ampak naj bodo danes cvetoča drevesa, ki še dodatno sladijo pomladni sončni zahod v samih roza barvah, zadnje, kar bom videl. Do naslednjč.

2

Očitno sem medtem zares umrl, vsaj če sklepam po Magdi. Vsa zaripla me nadira: »Zaspal! Na lastnem pogrebu zaspal! Tako sramoto da mi narediš! Idiot!«

Pa so me res fentali, se že spominjam svoje zadnje misli pred smrtjo, čisto proti svoji volji sem občudoval Magdo, domislil sem se se pač, kako inteligentno in s kakšnim smislom za humor je Magda svojim nasprotnicam

še povečala lepoto in sebe naredila še malo gršo kot v resici, kako prebrisano je pljunila na njihove čare, ki so morali ostati neopaženi in čista nula v primerjavi z njeno klimakterično povprečnostjo.

Le da zdaj na žalost ni prave priložnosti, da bi se razpravljalo, kako kraj in čas Magdinega življenja nista bila ravno naklonjena ženski inteligenci, še moškim so jo le s težavo odpuščali, se pravi, odpuščali, če res ni šlo drugače. Magda je zdaj spet kruta sovražnica iz oči v oči. Odločila se je biti resna in stroga in ji tudi še kar dobro uspeva, a kaj, ko mimogrede opazim, da s svojo široko ritjo prav krčevito zaslanja mizo. Ima kaj skrivati, vsepovsod so sledovi razvratniške požrtije, in niti tega se ne da skriti, da se je po mizi plesalo. Če ni padel celo kakšen striptiz? Bi rekel, po cunjicah sodeč, ki se valjajo vsepovsod.

Doma sva. Pri njej doma. V njeni dnevni sobi, ki premore tudi ovalno jedilnico z razgledom na tri strani metafizičnega neba in z mizo, ki je raztegnjena kot sicer le ob največjih praznikih. Vse je tudi čisto tako kot zadnjič. Skozi okno spet zagledam drevo, svoje cunje, ki jih meče skozi okno v premorih med vsemi temi nadvse zlaganimi inkarnacijami. Najraje v neskončnih zimah, ko je pretresljivo tiho in mrtvo tako v nebesih kot na zemlji, gole veje pa hvaležno in brez komentarja sprejemajo moje padajoče gate. Z vztrajnim strmenjem v drevo, kjer je vsega že za tri omare, bi jo rad dekoncentriral. Ampak Magda se ne da. Opazi provokacijo in ne pade na finto. Meni na čast se je prebila skozi slavnostni jedilnik, svojo vlogo je odigrala brezhibno, to moram priznati, čeprav je sploh nisem videl. Če so drugi taki prašiči, pa ne more biti ona kriva. Zdaj sva pomembna le še midva. Zakaj pa mislim, da me je po pogrebu pripeljala domov? Magda je nora na mirne večere

v dvoje, vendar se je zanje treba najprej pošteno skregati, da se očisti vsa negativna energija. »Kako si to smršal! Tako lepi govori, ti si jih pa vse preglasil!«

Naj bo vesela, da vsaj nisem za povrh še prdnil! Le da zdaj ni čas za zajebanjcijo, Magda še zdaleč ni pri koncu naštevanja. »In niti doktorju se nisi zahvalil. Zate je šlo na kile strupa, na kile! Je pa hudič enega tako žilavega spraviti v maloro! Te ni pokončala niti počasnost, niti prhljaj, niti zadah iz ust. Kaj šele vsi strupi!«

Na pamet že vem. Na koncu je svoje opravila flaša ruma, ki jo je doktor (kateri od njiju?) plačal kar sam iz svojega žepa. Jaz pa tako nehvaležen.

Tu nekje začne Magdina fantazija izgubljati ostrino robov. Sovrašтво, za katerega je mislila, da je brezkončno, je pokazalo prve znake obrabe. Se je ženska utrudila ali pa preprosto ne ve več, kaj hoče? Do sem je šlo vse po njeni volji, zdravnika sta na primer svoji vlogi odigrala izvrstno, maščevanje nad njima se je dopolnilo do zadnje grenko sladke kaplje. Če samo pomislim! Ne le da ju je zapeljala v več zaporednih kršitev poklicne etike ali kratko malo zločinov, še na pogrebu ju je potisnila v sprednje vrste, kjer sta morala pred žalujočimi ostalimi ves čas prikrivati zadovoljstvo, presrečne nasmeha pa tiščati pod dostojanstvene nagovore razuma in tolažbe, pod gosposko resnobno prikimavanje žalujočim. Medtem ko sama vse bolj spominja na slabo igralko: za njeno igro se je že pokazalo, da je pretirana, kot na kakšnem amaterskem odru, in zdaj je tudi vse bolj nedosledna, brez vsake logike pada iz ene skrajnosti v drugo. Metanje vdovskega klobuka s tančico vred v kot je sicer gesta, ki ne more ostati neopažena, a vseeno je ne gre ponavljati ves večer. Še posebej ker ga mora tudi sama pobrati, če ga že zažene. Kar zna biti z njenim išiasom tudi že problem. Poleg tega mora obdržati

vso avtoriteto pred devicami, ki se medlo potikajo po stanovanju, pomlad je med prepiri neopazno izzvenela, zunaj je zdaj visoko poletje, in tudi kakšen listek že utegne pasti z dreves. Le tega se ni bati, da bi odpadla katera od mojih cunj, vsi tisti robci in spodnje gate, čiste in umazane, vsi tisti reklici, ponošeni ali ne, vse hlače in naramnice, vse to se ziblje v blagih svežih sapicah, vse je tam v senčkah in odbleskih, devicam na ogled, njihove brezgrešne oči pa prebadajo sceno do samega bistva, hitro, natančno in privoščljivo.

3

Device. Ne moreva se več pretvarjati, da jih ni, ker so. Očitno sta jih dohtarja po pogrebščini čisto pozabila od-sloviti, tako se jima je mudilo na dvoboj, pošten staro-moden dvoboj za Magdino ljubezen. In tako so zdaj babe povsod po hiši, medtem ko sama z muzejskim orožjem merita drug drugemu v srce, ki je tako ali tako že strto. Jaz naj se pa ukvarjam še s temi trapami. Ki nikakor ne do-jamejo, da so svobodne, zdaj ko so odigrale svojo vlogo, gredo lahko, kamor hočejo, one pa že raje komentirajo Magdino drevo. Od Magde bi po pravici lahko pričako-val, da me bo vsaj pred njimi podpirala, vsaj malo avtori-tete da bi pokazala, ampak se bojim, da ji že vse kar dol visi.

Ji je zrasla čez glavo vsa ta scena, vsega ima že zadosti, v resnici bi najraje vrgla karte z mano in imela čisto prijeten večer, nič posebnega, a primeren za najina leta. Pa ji očitno v življenju ni dana sreča, tu so vendar device, ki se zgra-žajo nad vsakim, ki ni tako kreposten, kot so one, in zdaj

naj se jih znebim, čim prej, sicer se lahko zgodi, da se bodo prav tukaj, pred tem kaminom, postarale in prišle v leta, ko devišstvo sploh ni več tako zelo privlačno, ponavadi pa tudi razkrije kakšne latentne moške poteze v karakterju. Iz same zlobe ne bodo izginile, preden si ne ogledajo vsakih gat posebej, vsako cunjo bi si te prasice rade vtisnile v spomin, preden jih vržem ven ali pa same od sebe izpuhtijo. Odvržene cunje budijo v njih nepredvidljive vzgibe, stvar lahko uide nadzoru, Magdi je uspelo drevo obložiti nena- vadno dekorativno, že kar za v izložbo, ob vsem blišču pa ostaja tudi nekaj očitno izzivalnega. Ko le devic ne bi bilo. Ampak so. In povrh se ženska zdaj niti ne spominja, kdo jim je dovolil, da pridejo, in kdo se jih ni še pravočasno znebil. Še na doktorja je pozabila, na kavalirja, ki se zdaj- le bojujeta za njeno čast v skladu z vsemi predpotopnimi kodeksi. Živcirajo jo, ampak mene še bolj, jaz sem tisti, ki bo tukaj moral ukrepati. Magda seveda noče imeti nič z umazanim poslom metanja ven.

Je nič več ne briga, se ne zmeni več niti za oba dohtarja. Ki se tam v daljavi, neusmiljeno pomanjšana po vseh zakonih perspektive, še kar ne nehata dvobojevati. Kot dva kavalirja stare šole. Le da se Magdi še ne mudi odločiti o zmagovalcu, in tako bo dvoboj kar trajal in trajal. Če se ne bosta kar na vse večne čase bližala drug drugemu in se spet oddaljevala s samokresoma v rokah? Se bosta živa spremenila v Zenonovo aporijo? Ne vem, imam svojih problemov zadosti. Device bo treba nagnati, in to čim prej.

Ampak prav to je potem to. Ker se čisto nič ne upirajo, ko jih pospremim do vrat, vsako posebej. Ker so krotke za popizdit. Tista pošastna milina, ki daje še kako dobro vedeti, da nima pojma o svetu tam zunaj, o posiljevalcih, na

primer. Si moram še tisočkrat ponoviti, da je prav nemoč njihovo najmočnejše orožje, da prav s svojo šibkostjo kar najbolj uspešno izsiljujejo moška srca, ki se, kot vemo, tudi samo pretvarjajo, da so premočrtna in brezčutna, saj so nekje na dnu v resnici vsa zlata in medena.

4

Doktorja sta tam nekje v svojih daljavah končno poka-pirala, da bo še najbolje, če se že enkrat ustrelita, da bo zdaj vsaj mir. Je Magda pozabila dati komando za potem, tako da pravilno sklemeta, da ju čaka prosto popoldne, nadvse pripravno za skupni obisk bordela, na primer. Ampak kot rečeno: najprej biznis, potem pa pležr. Najprej obljube in dolžnosti in potem šele vse sladkosti življenja. Tako da zares oba hkrati pritisneta na petelina, se zvalita po tleh in takoj zatem vstaneta kot igralca, ki sta pač odigrala svoji vlogi.

Medtem je Magdi koncentracija dokončno popustila, po domače bi se lahko reklo, da je zaspala. In to kar na stolu, naslonjena na opustošeno mizo v jedilnici, kar je seveda nekaj čisto drugega kot moje smrčanje na pogrebu, naj se tega zavedam. Pa vendar. Toliko travm mora prespati, da je pri tem čisto nemogoče misliti še na stil. Na primer že to, da ženske na tem svetu zanima samo lepota in drugega nič. Lepi klobuki in čevlji, lepi porcelanski kompleti brez najmanjše razpoke. Lahkotna, spogledljiva konverzacija, preporna ljubezenskih obetov. Potem pa priropotamo mi dedci s svojimi duhamornimi problemi, z gnusobami, kot sta politika in gospodarstvo, s fuzbalom in popackanimi srajcami ter jim njihov čudoviti svet vsak dan posebej raz-

sujemo na koščke. Pa še noge nam smrdijo. Nazadnje še požremo vse iz hladilnika, na hitro opravimo zakonsko dolžnost in zasmrčimo.

Škoda, da ni več devic, me prav zanima, kaj bi porekle na vse to, čeprav se mi zdi, da že kar vem. Pri čemer jih ne bi niti brigalo, da Magda nosi trpljenje vseh žensk na tem svetu, se pravi tudi njihovo. Ne. One bi videle le priletno koketo z razmazano šminko, ki spi z odprtimi usti, dvomim, da bi bile sposobne razbrati tudi kakšen bolj subtilen pomen. Tu in tam katero še vidim skozi okno, a se še skozi najbolj vzorčaste zavese dobro vidi, kako se pospešeno starajo.

5

Drevo bi pravzaprav lahko očistil kar z navadno palico, da bi le bila zadosti dolga: tako bi lahko počasi nabodel nanjo vsake gate posebej in jih previdno odstranil z vej. Precej smešno, a učinkovito. A kaj, ko bi mimo lahko vsak hip prineslo kakšno zablodelo bivšo devico. Čeprav so ženske medtem izginile v belem svetu, si našle tipe, se postarale in zdaj sprehajajo vnučke. Je pa tudi res, da nikoli ne veš. Taka babura ti zna prepotovati pol sveta z vsemi potomci na hrbtu, samo da bi človeka spravila v zadrego. Tako da grem raje kar v hišo delat red.

V kuhinji sem, če že drugega ne, vsaj skrit pred pogledi. Neviden vsemu živemu, kot tudi vsemu mrtvemu. Je že to dovolj trapasto, da se tako bojim nekih babjih prikazni. In če bi me po vsem tem še kdo videl pospravljati in gospodinjiti? Čeprav še zdaleč nisem edini smešno potuhnjen na vsej tej sceni, taka sta vsaj še doktorja, ki se prihuljeno

plazita iz kupleraja, po opravljenem dejanju in izvršenem plačilu ju je še vedno malo sram, tu si ne moreta kaj. Kot da bi zares lahko kar od nekod privršala Magda in zahtevala ločitev, pri čemer ne bi nikomur padlo na misel, da niti poroke še ni bilo.

Magda še vedno spi, jaz pa še vedno čistim in pomivam, tako imam vsaj približen občutek nekakšne katarze, pristno razsvetljenje je namreč na našem duhovnem nivoju kar precej nedosegljivo. Še najmanj dosegljivo pa za Magdo, ki niti v svojem mrtvaškem spanju ne more pozabiti, da tisti njen nadležni oboževalec še živi, in to edini od vseh na tej sceni. V naši kao večnosti je minilo že na milijone let in na tisoče ponovitev, tam na zemlji pa je komajda odcvetela mladost neke zblojene generacije, tako da niti Magdinega groba še ni preveč nadležno prekril plevel, da o družinskih mavzolejih njenih dohtarskih pokojnikov niti ne govorim.

Tukaj pa tak mir, ko ni nikogar. Najprej obračunam z ostanki devištva, ti znajo biti kar trdovratni, devištva se je težko znebiti, in če se ti enkrat zažre v hišo, se zna še prav nemarno namnožiti vsepovsod, devištvo je nekaj tako neomajnega, da pred njim klecnejo še največji umi. Malo se počutim bedastega, babnici bi se lahko pošteno maščeval ali pa bi ji vsaj pobegnil, se pa igram njenega služabnika. A kaj, ko ni nikjer v vseh svetovih takega miru kot med zapuščenimi krožniki in kozarci. Kot da je končno napočil konec vseh možnih svetov z najboljšim vred.

Magda se zbudi šele po tem, ko je vse pospravljeno, ko je končno spet vse dovolj dobro zanjo. Magda, ki misli, da zmorem le tisto, za kar me je sama sprogramirala, da znam samo umirati in pospravljati. Če bi le vedela, da ji vidim naravnost v srce! Da v vseh možnih svetovih in vseh mogočih multiverzumih edini vem, kaj bi jo rešilo?